

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

DIGITALIZATION AND ITS IMPACT ON THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS OF UKRAINE

У статті розглянуто роль цифровізації як ключового чинника активізації процесів сталого розвитку сільських територій України в умовах трансформаційної нестабільності, викликаній воєнними подіями та соціально-економічною депресією. Обґрунтовано, що цифрова трансформація слугує інструментом модернізації сільськогосподарської та сервісної інфраструктури, а також виступає у якості каталізатора системної інституціональної реорганізації, спрямованої на підвищення соціальної інклюзивності та економічної самодостатності сільських регіонів. Визначено потенціал цифрових технологій у подоланні територіальної маргіналізації та підвищенні людського капіталу шляхом розвитку e-сервісів і нових форм підприємництва в аграрному секторі. З'ясовано потенціал цифровізації в контексті проектування інструментів місцевої політики, націленої на досягнення цілей сталого розвитку сільських громад. Досліджено рівень розвитку сільських громад за індексними показниками цифровізації. Запропоновано модель діджитал-інтегрованого розвитку сільських територій, що поєднує технологічну модернізацію та інклюзивність соціального середовища.

Ключові слова: цифровізація, сталий розвиток, сільські території, смарт-спеціалізація, цифрова інфраструктура, інклюзивність.

The purpose of the article is to theoretically and methodologically substantiate the role of digitalization as a key factor in the sustainable development of rural areas of Ukraine and to form a model of digitally integrated growth based on technological modernization and inclusiveness. The methodological basis of the study is a systemic, structural-functional and interdisciplinary approach, which allows for a comprehensive assessment of the impact of digitalization on the socio-economic transformation of rural areas. The methods of comparative analysis, expert assessment, as well as logical-semantic generalization of empirical data were used. Elements of comparative analysis were applied to identify internal and external factors of digital transformation at the local level. The article examines the role of digitalization as a key factor in activating the processes of sustainable development of rural areas of Ukraine in the conditions of transformational instability caused by military events and socio-economic depression. It is substantiated that digital transformation serves as a tool for the modernization of agricultural and service infrastructure, and also acts as a catalyst for systemic institutional reorganization aimed at increasing social inclusion and economic self-sufficiency of rural regions. The potential of digital technologies in overcoming territorial marginalization and increasing human capital through the development of e-services and new forms of entrepreneurship in the agricultural sector is determined. The potential of digitalization is clarified in the context of designing local policy instruments aimed at achieving the goals of sustainable development of rural communities. The level of development of rural communities according to digitalization index indicators is investigated. The need to form a smart specialization policy for each community is substantiated, taking into account regional specifics and the potential of digital infrastructure. A model of digitally integrated development of rural areas is proposed, combining technological modernization and inclusiveness of the social environment.

Key words: digitalization, sustainable development, rural areas, smart specialization, digital infrastructure, inclusiveness.

УДК 332.122:338.43

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.18-8>

Назарук А.Я.¹

аспірант,
Луцький національний технічний
університет

Рудь Н.Т.²

д.е.н., професор,
Луцький національний технічний
університет

Nazaruk Andrii

Lutsk National Technical University

Rud Nadiia

Lutsk National Technical University

Постановка проблеми. В сучасних умовах цифрова трансформація поступово переходить із домену абстрактних стратегічних декларацій до площини конкретних трансформаційних впливів на просторову організацію соціально-економічного середовища. Проте, у випадку сільських територій України, цей процес залишається фрагментарним, нерівномірним та обмеженим у своїй здатності формувати довгострокові мультипликативні ефекти. При цьому «немає нічого більш небезпечного для ринкової динаміки, ніж уявлення про зміну без фактичної переоцінки фундаментальних драйверів» [2]. В даному контексті, недооцінка структурного значення цифровізації як інструменту інституціонального оновлення та адаптації сільських громад породжує хибну уяву про неспроможність периферії до модернізації.

Втім, проблема полягає не лише у низькому рівні цифрової інфраструктури чи недостатній проникності інтернет-покриття, а насамперед – у відсутності концептуальної інтеграції цифровізації до моделей сталого розвитку, які б виходили за межі локального адміністрування. Асиметричність доступу до цифрових сервісів, відсутність компетентних цифрових кадрів, а також неформалізованість цифрової економічної активності сільських мешканців являються собою симптоми ширшої проблеми, пов'язаної із відсутністю системного підходу до синергії між цифровою інклюзією та територіальним розвитком. З економічної точки зору, це спричиняє уповільнення інституційної еволюції сільських економік, знижує інвестиційну привабливість громад і поглиблює їх структурну маргіналізацію.

¹ ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1150-9971>

² ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9040-146X>

Таким чином, зазначені проблеми формують актуальність дослідження детермінант впливу цифровізації на сільські території з метою формування нових моделей зростання, котрі б базувалися на інтелектуалізованих виробничих ресурсах та інклюзивній соціальній архітектоніці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання цифровізації сільських територій України та її взаємозв'язку зі сталим розвитком розкривається у низці сучасних досліджень, зосереджених на демографічній динаміці, інклюзивності, зайнятості та підприємництві в сільській місцевості. Зокрема, у працях М. І. Дзямулича [1; 2; 3; 4] аналізується економічна активність сільського населення західного регіону в контексті транскордонної міграції та підкреслюється важливість формування політик зайнятості, адаптованих до сучасних умов глобальної мобільності. Автор акцентує увагу на розвитку підприємницьких ініціатив у сільському середовищі як на ключовому драйвері локального зростання, що корелює з цифровими можливостями самозайнятості та мікробізнесу.

Варто також звернути увагу на дослідження В. В. Пшибельського [5], у якому висвітлено значення цифровізації в контексті формування зеленої економіки, зокрема через посилення соціальної відповідальності бізнесу. Крім того, у дослідженні О. А. Урбан [6] поглиблюються концептуальні засади сталого розвитку в умовах глобалізаційного впливу, що важливо для формування стратегій цифрового управління на локальному рівні.

Вагомого значення в контексті даної проблематики набувають роботи Н. Л. Хомюк [7; 8], у яких проаналізовано інтеграцію цифровізації у формування зеленої економіки, що підкреслює взаємозв'язок екологічної трансформації та цифрових рішень у розвитку сільських територій. Також авторка робить акцент на розвитку інклюзивного ринку праці, що опосередковано підтримується цифровими платформами та дистанційною зайнятістю.

Відзначимо також дослідження Ю. О. Чалюк [9], яке доповнює проблематику європейським контекстом соціальної політики, що важливо для гармонізації цифрових ініціатив у сільських громадах України відповідно до практик ЄС. Водночас у наукових працях Т. О. Шматковської [10; 11] досліджується роль особистих селянських господарств у соціально-економічній структурі села, зокрема в аспекті моделювання доходів та диференціації рівня життя. Дані аспекти набувають особливого значення для адаптації цифрових технологій до умов мікрорівня господарювання.

Разом з тим, у дослідженнях О. О. Яценко [12; 13] розглядається маркетинговий ракурс, зокрема через ідеї мінімалістичного маркетингу та брендової диференціації в умовах інформаційного

перевантаження, що актуалізує роль цифрових каналів комунікації в просуванні сільських продуктів і послуг. З рештою, у праці А. Г. Розсказова [15] актуалізується питання глобальних соціально-економічних наслідки війни в Україні, які безпосередньо впливають на динаміку цифровізації та потребу в адаптивних стратегічних моделях для сільського сектору як найбільш вразливого елемента національної економіки.

Загалом наявні наукові напрацювання підтверджують, що цифровізація поступово перетворюється з інструментального додатку до економічної політики на ключову складову сталого розвитку сільських територій. Проте наразі також існує потреба дослідження принципів формування цілісної моделі цифрового перетворення сільських громад в умовах системної нестабільності.

Постановка завдання. Метою статті є теоретико-методологічне обґрунтування ролі цифровізації як ключового чинника сталого розвитку сільських територій України та формування моделі цифрово-інтегрованого зростання на засадах технологічної модернізації та інклюзивності.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Трансформаційна нестабільність української економіки, спричинена воєнними діями та соціально-економічною депресією, посилює роль цифровізації, котра може виступати не тільки технологічним інструментом, але й специфічним трансформаційним агентом, котрий перекодує саму архітектоніку сільського розвитку. В такому аспекті цифровізація являє собою новий фундаментальний драйвер вартості для регіонів, які традиційно вважалися периферійними [4]. Вона створює передумови для децентралізованої економічної активності, мінімізує транзакційні бар'єри, а також забезпечує для сільського населення ширший доступ до ринків, фінансування, освіти та адміністративних послуг. При цьому у періоди нестабільності саме цифрова інфраструктура стає інструментом швидкої адаптації, котра здатна підтримати людський капітал і забезпечити гнучкість та ефективність управлінських рішень. Таким чином бачимо, що цифровізація перетворюється на структурну умову економічної резильєнтності та інклюзивного зростання сільських територій.

Отже, можна стверджувати, що цифрова трансформація є не просто інноваційним трендом, а реальним «множником вартості», що пересмилює структуру активів і джерела зростання на мікроекономічному рівні. У сільських територіях вона виконує функцію інструменту модернізації агровиробництва та сервісної інфраструктури через впровадження смарт-технологій, рішень із сфери Інтернету речей, автоматизованих систем управління ресурсами, цифрових логістичних ланцюгів тощо. В той же час цифровізація

трансформує інституційне середовище: змінює архітектуру місцевого врядування, сприяє прозорості публічних сервісів і залученню громади до прийняття рішень. Такі тенденції найбільш яскраво проявилися у процесі реформ бюджетної децентралізації [14]. Крім того, цифровізація відкриває доступ до нових форм економічної активності для сільського населення – від платформи фрилансу до електронної кооперації. Наслідком цього є формування підґрунтя для соціальної інклюзивності та фінансової автономії сільських домогосподарств. Відповідно бачимо що, цифрова трансформація в сучасних умовах виступає каталізатором перезавантаження інституційної логіки регіонального розвитку.

В загальному необхідно зазначити, що цифрові технології мають значний потенціал для подолання територіальної маргіналізації, що визначається їхньою здатністю ламати традиційну географічну інерцію, яка обмежує доступ до ресурсів та ринків. При цьому у глобальній системі зростання локація перестає бути вирішальним активом, натомість починає домінувати здатність до масштабованої інтеграції у цифровий обіг [7]. Саме тому е-сервіси в аграрному секторі, котрі охоплюють широкий спектр послуг – від електронного врядування до агрофінансових платформ, створюють інфраструктуру «миттєвого доступу» до адміністративних, освітніх та ринкових функцій, які раніше були централізовані й недосяжні для периферії. Паралельно цифрові платформи стимулюють появу нових форм підприємництва: цифрові ферми, онлайн-кооперативи, агроінфлюенсинг, маркетинг через маркетплейси тощо. Усе це має наслідком не лише диверсифікацію джерел доходу, але й вивільняє інтелектуальний потенціал сільських мешканців. За таких умов цифрові інструменти стають акселераторами зростання людського капіталу села, що реалізується через розвиток навичок, мобільність, підвищення самореалізації та участі в економіці знань.

Таким чином приходимо до висновку, що функціональний потенціал цифровізації в контексті проектування місцевої політики сільських громад полягає в її здатності створювати архітектуру ухвалення рішень, яка є водночас адаптивною, прозорою та заснованою на даних. Така якісна політика являє собою не набір припущень, а інструментальну модель, побудовану на верифікованій інформації, що оптимізує ресурси на рівні територіальних активів. Тому цифрові технології забезпечують режим постійного моніторингу соціально-економічної динаміки сільських громад, дозволяючи їм здійснювати прецизійне налаштування стратегій сталого розвитку відповідно до реального стану демографії, зайнятості, екології та рівня розвитку інфраструктури [2]. Водночас інструменти місцевої

політики – бюджети участі, цифрові платформи зворотного зв'язку, геоінформаційні системи тощо, формують середовище, у якому громадяни виступають не лише бенефіціарами, але й ініціаторами рішень. Таким чином, цифровізація перетворює сільську політику з адміністративної вертикалі на динамічну систему горизонтальної координації, що орієнтована на довгострокову інституційну сталість [4].

Для оцінки ефективності впливу процесів цифровізації на економічний розвиток сільських територій, оцінимо тенденції зміни обсягу інвестицій та валової доданої вартості агросектору, як домінуючої сфери сільської економіки (рис. 1).

Аналіз графіку свідчить про наявність складної взаємозалежності між цифровими капіталовкладеннями та економічною продуктивністю галузі. Лінійна регресійна модель для інвестиційної динаміки має позитивний нахил, що підтверджує стійке нарощування обсягів фінансування цифрової трансформації в аграрному секторі, особливо у посткризовий період після 2015 року. Також це вказує на стратегічну переорієнтацію галузі відносно впровадження інноваційних технологій як засобу підвищення ефективності агровиробництва. Водночас поліноміальна апроксимація інвестиційної траєкторії вказує на зростання до пікових значень у 2020–2021 роках із подальшим ризиком стагнації або спаду, що було обумовлено військовою дестабілізацією та скороченням зовнішнього інвестування. Це демонструє циклічну природу цифрових інвестицій, що реагують на загальний макроекономічний фон. Аналогічна поведінка простежується у показниках валової доданої вартості, де лінійний тренд свідчить про зростання, а поліноміальна функція – про наявність коливань, із чітко вираженими фазами спаду (2014–2016) та активного зростання (2019–2021).

Загальна ж кореляційна конфігурація обох показників показує наявність ефекту часового лагу, коли інвестиції в цифровізацію випереджають зміну у доданій вартості, що є типовим для трансформаційних інвестицій з відтермінованим ефектом. Згідно з цією логікою, підвищення цифрової зрілості агросектору створює передумови для майбутнього приросту економічної доданої вартості, однак лише за умов стабільного інституційного середовища та системної підтримки цифрових стратегій на локальному рівні. Таким чином, графік підтверджує економетричну гіпотезу про позитивний, але нелінійний вплив цифрових інвестицій на результативність аграрної галузі.

Загалом критична потреба поєднання технологічної модернізації села із соціальною інклюзивністю в умовах зростання просторової нерівності та демографічного виснаження сільських територій визначають необхідність формування моделі

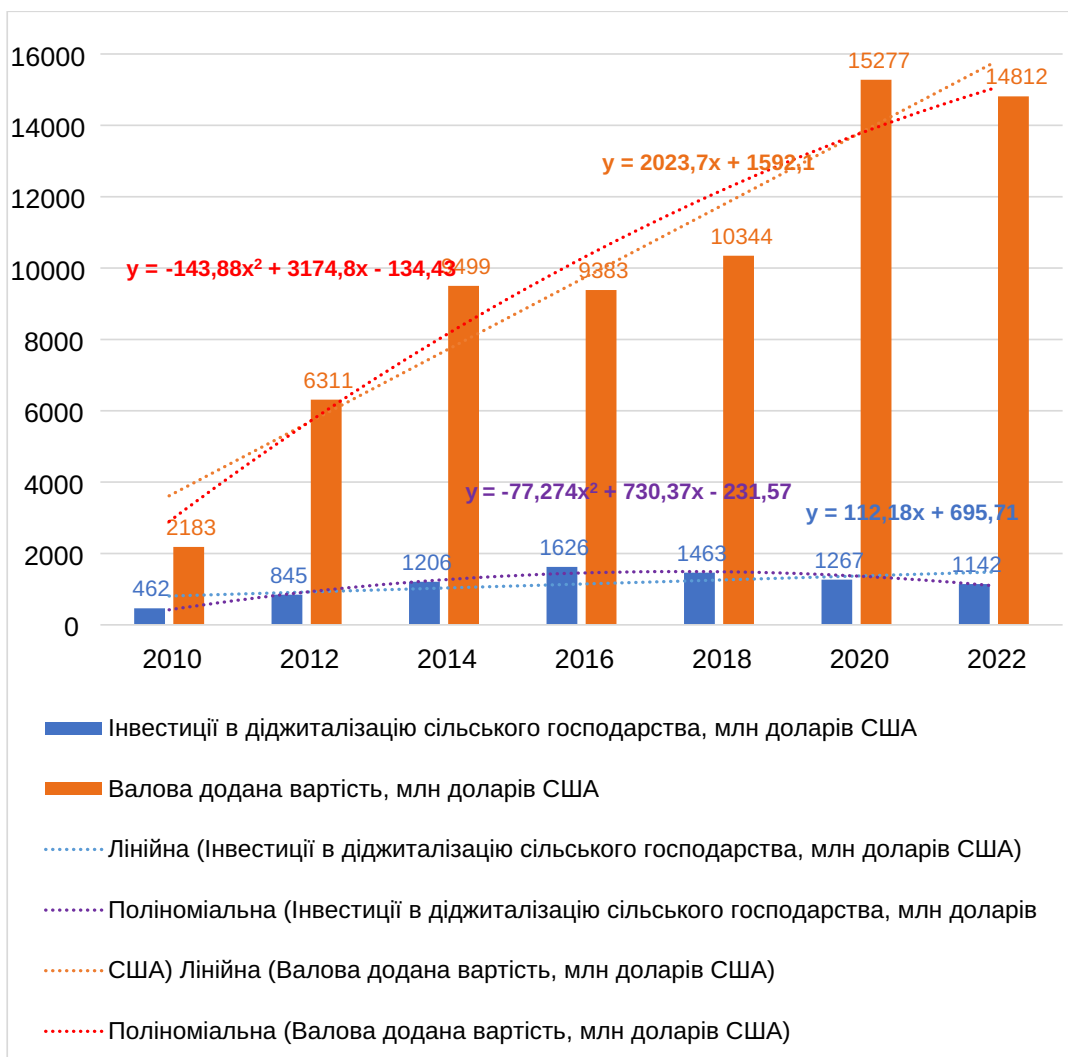

Рис. 1. Кореляційна оцінка тренду зміни обсягу інвестицій та валової доданої вартості в агросекторі України за 2010–2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних [3; 6]

їх цифрового та інтегрованого розвитку [3]. Така модель повинна бути не лише механізмом цифрового оновлення агросектору, але й платформою для залучення сільського населення до нових форматів зайнятості, підприємництва та громадського управління. Тому лише широка інтеграція цифрових інструментів у систему локального розвитку здатна забезпечити належний доступ до сервісів, знань, фінансів та ринків, здатна сформувати відповідну базу для активізації людського потенціалу села як суб'єкта змін (рис. 2).

Як бачимо, запропонована модель виступає адаптивною багаторівневою конструкцією, що поєднує у собі інституційну гнучкість, соціальну інклюзивність і технологічну модернізацію. Її складові – від цифрового включення до мультивекторної контурної матриці – забезпечують системну взаємодію між суб'єктами змін, інфраструктурою і стратегіями сталого зростання. Саме такий підхід дозволяє знижувати просторову нерівність

сільських територій та сприяє формуванню нових траєкторій економічної активності, здатних до масштабування та самореплікації в умовах цифрової трансформації.

Висновки. Таким чином, приходимо до висновку що цифровізація сільських територій не є технологічним ритуалом адаптації до сучасних трендів, а являє собою трансакційний перезапуск усієї логіки просторового розвитку, де активом стає не земля, а здатність генерувати цінність через дані, знання і взаємодію. За таких умов вартість може формуватися не в активах, а в архітектурі взаємозв'язків, які створюють сталі переваги. Саме тому інвестування в цифрові системи для агросектору має розглядатися як довгострокове стратегічне розміщення капіталу з мультиплікативним ефектом. У даному аспекті сільська територія виступає не як периферійна зона, а як резервуар нереалізованого людського і соціального капіталу, який можна активізувати лише через

Рис. 2. Концептуальна модель діджитал-інтегрованого розвитку сільських територій

Джерело: розроблено автором

цифрово-орієнтовану інституційну трансформацію. Загальна ж ефективність такої трансформації залежить не лише від фінансування, а від здатності до конвергенції між інноваціями та інфраструктурою сільських територій.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Дзямулич М. І., Максим'як С. В. Економічна активність сільського населення західного регіону України в контексті транскордонної міграції. *Економічні науки: збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія «Регіональна економіка»*. 2024. № 20(76). С. 273–278.
2. Дзямулич М. І., Максим'як С. В. Концептуальні засади формування зайнятості сільського населення України. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 84. № 5. С. 25–30.
3. Дзямулич М. І., Максим'як С. В. Розвиток підприємницьких ініціатив серед сільського населення як фактор економічного зростання в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 6.
4. Дзямулич М. І., Шматковська Т. О., Борисюк О. В. Великі дані та їх роль у формуванні цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2021. Том 70. №3. С. 16–21.
5. Пшибельський В. В., Шматковська Т. О., Колосок А. М. Засади формування зеленої економіки на основі розвитку соціальної відповідальності бізнес-структур. *Агросвіт*. 2025. № 2. С. 75–80.
6. Урбан О. А., Дзямулич М. І., Чиж Н. М. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації світової економіки. *Економічний форум*. 2023. № 2. С. 47–52.

7. Хомюк Н. Л., Дзямулич М. І., Баришнікова В. В. Драйвери формування зеленої економіки на засадах цифровізації та сталого розвитку в Україні. *Агросвіт*. 2025. № 6. С. 11–16.

8. Хомюк Н. Л., Шматковська Т. О., Дзямулич М. І., Гаряга Л. О. Детермінанти розвитку інклюзивного ринку праці в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. № 37(1). С. 22–27.

9. Чалюк Ю. О. Особливості соціальної політики ЄС. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. № 5(1). С. 115–118.

10. Шматковська Т. О. Оцінка доходів від функціонування особистих господарств в аспекті формування рівня життя сільського населення із застосуванням економіко-математичного моделювання. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2008. № 3(82). С. 111–116.

11. Шматковська Т. О. Функціонування особистих господарств в аспекті диференціації життєвого рівня сільського населення. *Держава та регіони: економіка та підприємництво*. 2007. № 5. С. 128–132.

12. Яценко О. О. Сучасні підходи до розробки стратегії мінімалістичного маркетингу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70.

13. Яценко О. О. Маркетинг в умовах інформаційного переважання: як брендам виділитися в епоху надлишку даних. *Економіка та суспільство*. 2024. № 72.

14. Dziamulych M., Petrukha S., Yakubiv V., Zhuk O., Maiboroda O., Tesliuk S., Kolosok A. Analysis of the socio-demographic state of rural areas in the system of their sustainable development: a case study

of Ukraine. *Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development"*. 2021. Vol. 21(4). P. 223–234.

15. Rozskazov A.G., Chaliuk Y.O., Anishchenko V.O., Smal I., Matviichuk O. Global socioeconomic implications of the Russia-Ukraine War. *Economy and Society*. 2022. Vol. 23.

REFERENCES:

1. Dziamulych M.I., Maksymiak S.V. (2024) Ekonomichna aktivnist silskoho naselennia zakhidnoho rehonu Ukrainy v konteksti transkordonnoi mihratsii [Economic activity of the rural population of the western region of Ukraine in the context of cross-border migration]. *Ekonomichni nauky. Seriya "Rehionalna ekonomika" – Economic sciences. Series "Regional Economy"*, vol. 20(76), pp. 273–278.

2. Dziamulych M.I., Maksymiak S.V. (2023) Kontseptualni zasady formuvannia zainiatosti silskogo naselennia Ukrainy [Conceptual principles of the formation of employment of the rural population of Ukraine]. *Galytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, vol. 84(5), pp. 25–30.

3. Dziamulych, M.I., Maksymiak S.V. (2024). Rozvytok pidpriemnytskykh initsiatyv sered silskoho naselennia yak faktor ekonomichnoho zrostantia v Ukraini [Development of entrepreneurial initiatives among the rural population as a factor of economic growth in Ukraine]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, vol. 6.

4. Dziamulych M.I., Shmatkovska T.O., Borysiuk O.V. (2021) Velyki dani ta yikh rol u formuvanni tsyfrovoy ekonomiky [Big data and its role in shaping the digital economy]. *Galytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, vol. 70(3), pp. 16–21.

5. Pshybelskyi V.V., Shmatkovska T.O., Kolosok A.M. (2025) Zasady formuvannia zelenoi ekonomiky na osnovi rozvytku sotsialnoi vidpovidalnosti biznes-struktur [Principles of forming a green economy based on the development of social responsibility of business structures], *Agrosvit – Agrarian world*, vol. 2, pp. 75–80.

6. Urban O.A., Dziamulych M.I., Chyzyh N.M. (2023) Kontseptsia stalogo rozvytku v umovakh globalozatsii svitovoi ekonomiky [The concept of sustainable development in the conditions of globalization of the world economy]. *Ekonomichnyi forum – Economic forum*, vol. 2, pp. 47–52.

7. Khomiuk N.L., Dziamulych M.I., Baryshnikova V.V. (2025) Draivery formuvannia zelenoi ekonomiky na zasadakh tsyfrovizatsii ta staloho rozvytku v Ukraini [Drivers of the formation of a green economy based on

digitalization and sustainable development in Ukraine]. *Agrosvit – Agrarian world*, vol. 6, pp. 11–16.

8. Khomiuk N.L., Shmatkovska T.O., Dziamulych M.I., Hariaha L.O. (2024) Determinanty rozvytku inkluzyvnogo rynku pratsi v Ukraini [Determinants of the development of the inclusive labor market in Ukraine]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, vol. 37(1), pp. 22–27.

9. Chaliuk Yu.O. (2014). Osoblyvosti sotsialnoi polityky ES [Peculiarities of EU social policy]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya "Ekonomichni nauky" – Scientific Bulletin of Kherson State University. Series "Economic Sciences"*, vol. 5(1), pp. 115–118.

10. Shmatkovska T.O. (2008) Otsinka dokhodiv vid funktsionuvannia osobystykh gospodarstv v aspekti formuvannia rivnia zhyttia silskogo naselennia iz zastosuvanniam ekonomiko-matematichnogo modeliuvannia [Assessment of income from the functioning of personal farms in the aspect of forming the standard of living of the rural population with the use of economic and mathematical modeling]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini – Formation of market relations in Ukraine*, vol. 3(82), pp. 111–116.

11. Shmatkovska T.O. (2007) Funktsionuvannia osobystykh gospodarstv v aspekti dyferentsiatsii zhyttivogo rivnia silskogo naselennia [The functioning of personal farms in the aspect of differentiation of the standard of living of the rural population]. *Derzhava ta regiony: ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and regions: economy and entrepreneurship*, vol. 5, pp. 127–132.

12. Iashchenko O.O. (2025) Modern approaches to developing a minimalistic marketing strategy. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 70.

13. Iashchenko O.O. (2025) Marketyng v umovakh informatsiinoho perevantazhennia: yak brendam vydiliatysia v epokhu nadlyshku danykh [Marketing in the conditions of information overload: how brands can stand out in the era of data overload]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 72.

14. Dziamulych M., Petrukha S., Yakubiv V., Zhuk O., Maiboroda O., Tesliuk S., Kolosok A. (2021) Analysis of the socio-demographic state of rural areas in the system of their sustainable development: a case study of Ukraine. *Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development"*, vol. 21(4), pp. 223–234.

15. Rozskazov A.G., Chaliuk Y.O., Anishchenko V.O., Smal I., Matviichuk O. (2022) Global socioeconomic implications of the Russia-Ukraine War. *Economy and Society*, vol. 23.